

**Татар телендә гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән олимпиада биремнәренәң ЖАВАПЛАРЫ
2023-2024 нче уку елы
4 нче сыйныф**

Максималь балл – 49

I. ТЕСТ (18 балл)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	2	3	2	1	4	1	2	2

II. Теоретик бирем.

Антонимнар турында языгыз. Фикерегезне мисаллар белән дәлилләгез. **(5 балл)**

Укучы мәктәп программасы, дәреслекләрдә бирелгән материалны мөмкин кадәр тулы чагылдырган очракта, биремгә иң югары балл куела. Төгәлсезлекләренәң күләменә карап, баллар саны киметелә. Мәгълүмат бөтенләй булмаган очракта, укучыга 0 балл куела.

I. Уйлагыз һәм җавапларны языгыз.

Сүз һәм килеш кушымчасын тәңгәлләштерегез, җавапны саннар белән языгыз. **(5 балл)**

А) урман	1) -тан
Ә) китап	2) -дан
Б) бала	3) -нан
В) әти	4) -нән
Г) энем	5) -дән

Җавап : 31254

IV. Гамәли-ижади бирем.

1. Жәя эчендәге сүзләрнең дәрәсән сайлап, астына сызыгыз. **(4 балл)**

Үрмәкүч челтәрдән өй үреп, агач башына (куйган / **элгән** / ясаган). Бөжәкләр, сокланып:
- Нинди матур өй, безнең мондый матур өйне беренче тапкыр күрүебез, - дигәннәр.

Тик чебен генә бер сүз дә (сөйләмәгән / **дәшмәгән** / уйламаган). Аның ничек тә булса үрмәкүч оясын урлыйсы килгән һәм аны үрмәкүчкә белән күтәрәп алып китмәкче булган. Тик үзе уралып калган, котылырга теләп чәбәләнгән саен ныграк кына (югалган / **уралган** / баткан) һәм һәлак булган.

Кеше (өенә / **малына** / матурлыгына) кызыксаң, шулай була ул. (С. Сәүбәновадан)

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрефләрне куегыз. **(4 балл)**

Тәрәзәгә күз салдым –
Бик нык гажәпкә калдым:
Бозау хәтле сап-сары эт,
Яфрагын жыеп талның,
Өй кереште күшәргә,
Инде миңа нишләргә? (Ф. Тарханова)

3. Шигырьдән *карадым* сүзенәң синонимын күчәрәп языгыз. **(2 балл)**

Күз салдым

4. *Нишләргә* сүзенә аваз-хәреф анализы ясагыз. **(4 балл)**

8 хәреф, 8 аваз.

Сузык авазлар: [и] – иренлэшмэгэн нечкэ сузык; [э] – иренлэшмэгэн озын сузык, [ә] – иренлэшмэгэн озын сузык.

Тартык авазлар: [н] [л] [р]– сонор тартыклар; [ш] - саңгырау тартык; [г] – яңгырау

5. “Туган ягым” темасына 6-7 жөмлөдөн торган инша языгыз. (**7 балл**)